

Welke rechten heb jij?

ALLES
OVER
KINDER-
RECHTEN

WERKBOEK
KINDERRECHTEN-
VERDRAG

Kinderrechten
Collectief

INTRODUCTIE

Je moet altijd van alles. De hele dag door. Stil zitten in de klas, je kamer opruimen, je bord leegeten. Het zijn best wat verplichtingen, maar als kind heb je ook rechten. Deze kinderrechten zijn afspraken over wat je ouders voor je moeten doen en waar de overheid voor moet zorgen. Maar ze gaan ook over gevaren waar je tegen beschermd moet worden, zoals mishandeling en oorlog.

HET KINDERRECHTENVERDRAG

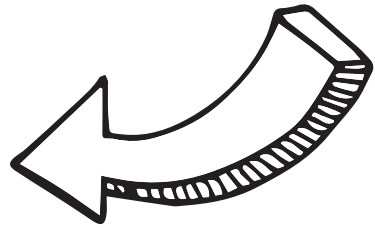
Als kind heb je het recht om veilig en gezond op te groeien. Je hebt recht op een naam en op ouders of andere verzorgers die je liefde en aandacht geven. Die je goed te eten, kleren en een veilig huis geven. En die ervoor zorgen dat je naar school gaat. Dat is je recht, maar ook iets wat je moet, het is een verplichting. Je gaat naar school om te leren over de wereld en om te ontdekken waar jij goed in bent en wat je leuk vindt. Ook heb je recht op vrije tijd, om te spelen en uit te rusten. Je hebt het recht om je mening te geven. En als er iets vervelends met je gebeurt of als je ziek wordt, heb je recht op hulp en goede verzorging.

Al deze afspraken zijn verzameld in het Kinderrechtenverdrag. Bijna alle landen in de wereld hebben hun handtekening eronder gezet. Zo ook Nederland. Dit betekent dat Nederland zich moet houden aan de afspraken.

SPECIAAL VOOR JOU

Omdat het belangrijk is dat je weet waar deze afspraken over gaan en welke rechten je hebt, is dit boekje geschreven. Speciaal voor kinderen in normale, begrijpelijke taal. Alle kinderrechten uit het Kinderrechtenverdrag zijn erin terug te vinden. Doe er je voordeel mee.

AAN DE SLAG!

Kies samen met de klas welke van de vier opdrachten jullie gaan doen:

1.

VERZAMEL KRANTENBERICHTEN

In kranten staan altijd wel berichten over kinderen en jongeren. Verzamel deze berichten. Bijvoorbeeld: kind wint muziekprijs, veel kinderen in Afrika ernstig ziek, kleuter van drie aangereden door een fietser of kinderen protesteren voor het klimaat. Bespreek met de klas wat deze berichten te maken hebben met kinderrechten.

SCHRIJF EEN BRIEF NAAR DE GEMEENTE

Wat mis jij in de buurt, stad of dorp waarin je woont? Maak samen met de klas een plan om dat te verbeteren en stuur dat in een brief naar de gemeente waarin jij woont. Vertel de gemeente op basis van welk kinderrecht jullie de brief hebben geschreven.

2.

3.

TEST JE KENNIS OVER KINDERRECHTEN. WELK RECHT IS ECHT EN WELKE NEP?

	Echt	Nep
1. Recht op water en voedsel	☐	☐
2. Recht op een mobiele telefoon	☐	☐
3. Recht op sport en ontspanning	☐	☐
4. Recht op informatie	☐	☐
5. Recht op huisdieren	☐	☐
6. Recht op onderwijs	☐	☐
7. Recht op je favoriete eten	☐	☐
8. Recht op een grappige juf of meester	☐	☐
9. Recht op bescherming als vluchteling	☐	☐
10. Recht op tv kijken	☐	☐

1. Echt, 2. Nep, 3. Nep, 4. Echt, 5. Nep, 6. Echt, 7. Nep, 8. Nep, 9. Echt, 10. Nep

4.

GA "DEMONSTREREN"

Zet alle kinderrechten onder elkaar en kies samen het kinderrecht dat jullie het belangrijkste vinden. Bijvoorbeeld door te turven. Over dit recht maakt iedereen een (mini) spandoek. Dat mag gewoon op papier met twee satéprikkers aan de zijkant. Op het 'spandoek' schrijf je een leus waarmee je, bij wijze van spreken, zou gaan demonstreren.

AAN DE SLAG!

Kies samen met de klas welke van de twee opdrachten jullie gaan doen:

1.

MAAK EEN TONEELSTUK

Saida uit India heeft geen tijd om naar school te gaan omdat ze moet werken. Maak een toneelstuk waarin je een dag uit het leven van Saida naspeelt.

2.

BAAS VAN DE WERELD

Stel je wordt de baas van de wereld. Wat zou je als eerste doen voor de kinderen in de wereld? Maak er een gedicht, rap, dans of tekening over.

AAN DE SLAG!

Ieder kind heeft recht op een naam en nationaliteit. Maak een paspoort waarin alle gegevens over jezelf staan. Denk ook aan je lievelingsbezigheden: hobby's en sporten bijvoorbeeld.

AAN DE SLAG!

Kies samen met de klas een opdracht:

1.

KIES DE 3 BELANGRIJKSTE KINDERRECHTEN

Kies uit de kinderrechten uit het Kinderrechtenverdrag de drie belangrijkste. Vergelijk deze rechten met elkaar. Wat valt op? Bespreek dit met elkaar.

2.

GELDEN KINDERRECHTEN VOOR ALLE KINDEREN?

Het lijkt soms wel alsof kinderrechten niet voor alle kinderen gelden. Welk recht van kinderen in jouw buurt komt het meest in de knel? Stel dat je dit wilt duidelijk maken aan de regering, hoe doe je dat dan? Denk aan een tekening, poster, gedicht, rap of lied. Het mag in deze opdracht allemaal.

3.

ANDERE LANDEN, ANDERE REGELS?

Alle kinderen hebben dezelfde kinderrechten. Waar ter wereld je ook woont. Toch heeft het ene recht meer betrekking op het ene land en een ander recht meer betrekking op een ander land. Maak kaartjes met alle kinderrechten erop en plak deze op een wereldkaart waar dat specifieke kinderrecht het meest geschonden wordt.

4.

MAAK MET DE KLAS EEN KWARTETSPEL OVER KINDERRECHTEN

Verdeel de klas in groepjes van drie of vier kinderen. Elk groepje maakt één deel van het kwartet. Eerst kies je een kinderrecht en daarna bedenk je bijpassende onderwerpen. Na afloop spelen jullie het eigengemaakte kwartet: mag ik van jou in de categorie 'Privacy', 'geheim dagboek'?

QUIZ

Hoeveel weet jij van kinderrechten?
Test jouw kinderrechtenkennis met deze leuke quiz:

1.

Mag de moeder van de zestienjarige Frank zijn WhatsApp-berichten lezen zonder zijn toestemming?

- A. Ja, moeders mogen altijd weten wat hun kinderen met anderen bespreken
- B. Ja, maar alleen als zij daarna aan Frank vertelt dat ze zijn berichtjes heeft gelezen
- C. Nee, de moeder van Frank moet zijn privacy respecteren
- D. Nee, tot zestien jaar mag het wel, maar op latere leeftijd niet meer

2.

Jesse van dertien heeft een game gestolen bij een gamewinkel. Moet hij hiervoor gevangenisstraf krijgen?

- A. Ja, een gevangenisstraf is goed om te voorkomen dat Jesse nog een keer steelt
- B. Nee, kinderen krijgen pas straf als ze veertien jaar zijn
- C. Nee, voor stelen krijg je nooit een straf
- D. Nee, er wordt eerst gekeken welke straf beter past bij Jesse

3.

Mag de buurman jou vragen zijn auto te wassen voor drie euro?

- A. Ja, als hij je voor die prijs niet meer dan één auto laat wassen
- B. Ja, zolang je het geld dat je verdient niet hoeft af te staan, bijvoorbeeld aan je ouders
- C. Nee, drie euro is te weinig geld voor het wassen van een auto
- D. Nee, het is kinderarbeid als je klusjes doet voor geld en dat is verboden

4.

De ouders van Sanne en Jeffrey hebben weinig geld en kunnen de huur voor het huis niet meer betalen. Moeten Sanne en Jeffrey naar een pleeggezin?

- A. Ja, de rechter bepaalt dat Sanne en Jeffrey naar een pleeggezin moeten
- B. Nee, een pleeggezin is alleen voor kinderen van wie de ouders niet voor ze kunnen zorgen.
- C. Nee, kinderen mogen niet zomaar bij hun ouders weggehaald worden, er moet andere woonruimte geregeld worden
- D. Ja, als ouders weinig geld hebben moeten de kinderen naar een pleeggezin

5.

Mogen kinderen in een rolstoel naar dezelfde school als kinderen die niet in een rolstoel zitten?

- A. Ja, kinderen in een rolstoel krijgen extra hulp en de school wordt aangepast
- B. Ja, want er zijn geen speciale scholen voor kinderen in een rolstoel
- C. Nee, kinderen in een rolstoel kunnen niet door de deur of aan een schooltafel zitten
- D. Nee, kinderen in een rolstoel moeten naar een speciale school

6.

Zainab is met haar vader van Afghanistan naar Nederland gevlucht. Hier wordt Zainab heel ziek, mag zij worden opgenomen in het ziekenhuis?

- A. Nee, Zainab is illegaal in Nederland en mag daarom niet naar het ziekenhuis
- B. Ja, alle kinderen in de wereld zijn gelijk en mogen naar het ziekenhuis
- C. Nee, Zainab is in Afghanistan geboren dus kan alleen dáár naar een ziekenhuis
- D. Ja, als de vader van Zainab de kosten van het ziekenhuis zelf betaalt

AAN DE SLAG!

Ieder kind heeft recht op gezond eten. Teken gezond eten dat je lekker vindt en teken het eten dat je niet lekker vindt (en liever onder de tafel aan de hond geeft).

AAN DE SLAG!

RAAD JE PLAATJE

Pak om de beurt een kaartje uit de envelop waarop een kinderrecht geschreven staat. Teken op een groot vel papier wat op het kaartje staat. De rest van de kinderen moet binnen de tijd van de zandloper raden wat je tekent. Nodig: envelop met daarin kaartjes van kinderrechten, zandloper (telefoon), potlood en papier.

HA
HA!

MOPPEN

ZAKKENROLLER

Rechter: 'Je ontkent dat je die auto hebt gestolen?'
Leo: 'Ja, dat kan toch helemaal niet. Ik ben zakkenroller, waar zou ik zo'n grote auto moeten laten?'

STRAF

Wouter vraagt aan de leraar: 'Meneer, kun je ook straf krijgen voor iets dat je niet gedaan hebt?'
Waarop de leraar zegt: 'Natuurlijk niet, jongen'.
'Gelukkig maar!' zegt Wouter. 'Want ik heb mijn huiswerk niet gemaakt!'

SOLLICITATIE

Anne solliciteert bij een bedrijf naar een baan.
Ze vraagt hoeveel geld ze kan verdienen.
Haar toekomstige baas zegt: 'Nu 750 euro per maand en later meer'. 'Dan kom ik later wel terug', antwoordt Anne.

TE LAAT

Meester tegen Mario die weer te laat op school komt: 'Hoe vaak moet ik nou nog tegen je zeggen dat je op tijd op school moet zijn?'
Mario: 'Nog 12 keer meester.'
Meester: '12 keer, hoezo dat?'
Mario: 'Dan hebben we vakantie!'

ZAKGELD

De moeder van Mohamed zet een bord soep voor hem op tafel. Ze zegt: 'Ik heb het tafelkleed net gewassen, dus maak het niet vies! Als je knoeit, houd ik per vlek twee euro op je zakgeld in.' Vervolgens gaat ze de keuken weer in. Als ze terugkomt, ziet ze Mohamed met zijn lepel soep uitsmeren over het laken. Ze is boos en schreeuwt naar Mohamed: 'Wat ben je aan het doen!?'
Mohamed zegt: 'Ik maak van drie vlekken één vlek, dan ben ik minder zakgeld kwijt.'

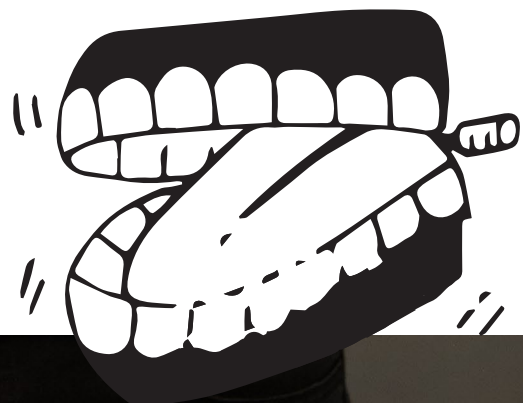
SPELEN

Twee kangoeroemoeders zitten met elkaar te praten. Zegt de een tegen de ander: 'Als het maar niet gaat regenen, want dan willen de kinderen binnenspelen en dat vind ik veel te druk!'

RAADSEL

Wat is van jou, maar wordt door anderen het meest gebruikt?

Antwoord: je naam

ANTWOORDEN

Bekijk hier hoe jij de quiz hebt gemaakt.
Ben jij een echte kinderrechtenexpert?

Vraag 1: het juiste antwoord is C

Ieder kind heeft recht op privacy. Dit betekent dat ouders niet zonder toestemming jouw post of dagboek mogen lezen. Hetzelfde geldt voor WhatsApp-berichten. De moeder van Frank moet dus eerst toestemming vragen aan Frank voor het lezen van zijn berichtjes.

Vraag 2: het juiste antwoord is D

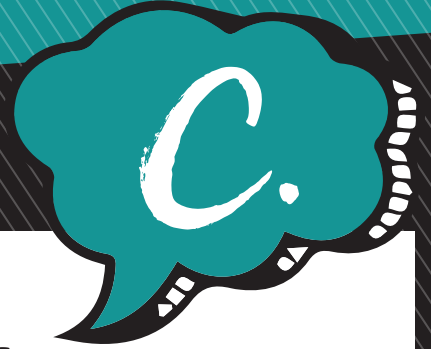
In Nederland kun je vanaf twaalf jaar een straf krijgen als je verdacht wordt van iets wat volgens het strafrecht niet mag. Denk aan een taakstraf of een leerstraf. Er moet altijd worden gekeken welke straf het beste past. Voor kinderen gelden namelijk de speciale regels van het jeugdstrafrecht, waarbij voorop staat dat er kan worden geleerd van fouten. Daarom krijgen kinderen in Nederland niet zo vaak een gevangenisstraf. Al helemaal niet voor het stelen van een game.

Vraag 3: het juiste antwoord is B

Je mag als kind klusjes doen tegen een vergoeding, zoals het wassen van een auto of het doen van de afwas. Dat is geen kinderarbeid. Maar je mag geen werk doen dat slecht is voor je gezondheid, waardoor je niet naar school kan of waarbij je verdiend geld aan je ouders of een andere volwassene moet afstaan. In Nederland mag je vanaf dertien jaar een baantje hebben, maar nog niet veel werken.

Vraag 4: het juiste antwoord is C

Je hebt het recht om bij je ouders te wonen. Dat is in de meeste gevallen het beste voor iedereen.

Daarom mag je niet zomaar van je ouders worden gescheiden.

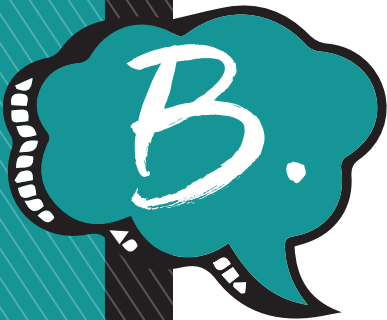
Ook niet als je ouders de huur niet meer kunnen betalen.

De gemeente moet zorgen voor een vervangende woonplek als je ouders dat zelf niet kunnen regelen.

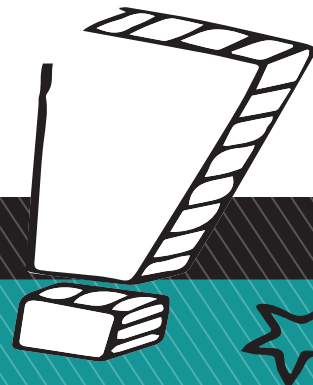
Vraag 5: het juiste antwoord is A

Kinderen met een handicap hebben dezelfde rechten als alle andere kinderen. Alleen kunnen zij zich moeilijker bewegen en soms zijn bepaalde activiteiten lastiger. Toch moeten deze kinderen een zo normaal mogelijk leven leiden en dus naar een gewone school kunnen. Scholen moeten zo aangepast zijn dat ook kinderen met een handicap welkom zijn.

Vraag 6: het juiste antwoord is B

Ieder kind heeft het recht op een zo goed mogelijke gezondheid en gezondheidszorg. Dit geldt ook voor een kind dat naar Nederland is gevlucht en nog niet de goede papieren heeft om naar het ziekenhuis te kunnen. Niemand mag worden geweigerd.

HEB JE VRAGEN OVER KINDERRECHTEN?

Alle kinderen hebben rechten. Jij dus ook. Zo heb je het recht om veilig op te groeien, recht op onderwijs en recht op medische zorg. Deze en andere kinderrechten staan in het Kinderrechtenverdrag. Kinderrechten zijn afspraken over hoe we met kinderen moeten omgaan. Maar helaas worden niet alle afspraken nagekomen. Vooral kwetsbare kinderen zoals kinderen die opgroeien in armoede, kinderen met een handicap of kinderen in jeugdhulpinstellingen, lopen hierdoor gevaar. De Kinderrechtenhelpdesk van Defence for Children komt op voor de rechten van alle kinderen. Hier beantwoorden we niet alleen jouw vragen, maar ook die van ouders, advocaten en hulpverleners. We doen ons uiterste best iedereen zo goed mogelijk verder te helpen. Ook als blijkt dat er voor een grotere groep kinderen iets niet goed geregeld is. In dat geval doen wij extra onderzoek en proberen we de regels aan te passen. Heb je een vraag over kinderrechten?

Bel dan met de Kinderrechtenhelpdesk via het nummer 071 5160980 of kijk op www.kinderrechten.nl.
Wij helpen je graag verder!

Kinderrechten.nl